

Thema – sessies – 2019

Sessie 1 op 28 maart: duale trajecten Ad met meer flexibiliteit

Memo 1 - 18 januari 2019

Inleiding

Zoals aangekondigd in de nieuwsbrief over de Leido-activiteiten worden er dit jaar diverse themasessies gepland rond specifieke, actuele en toekomst-gerichte thema's. Deze sessies kunnen worden bijgewoond door iedereen die in zo'n thema interesse heeft. Ervaringen, gedachten en ontwikkelingen binnen de eigen instelling of organisatie zijn dan in te brengen. Het resultaat is een rapportje over het thema waarin onderbouwde voorstellen worden gedaan om tot invoering van bepaalde scenario's te komen. Dit stuk zal breed worden verspreid onder de doelgroepen en de organisaties die een aanzet voor een scenario kunnen geven.

Een sessie wordt steeds in de twee maanden ervoor voorbereid via het verspreiden van korte memo's onder degenen die zich hebben aangemeld voor het meedoen aan de sessie, het meedenken en/of het mogelijk 'op afstand' bijdragen aan die memo's door het aandragen van informatie. Tevens worden deze memo's en andere stukken geplaatst op de website van Leido, op een speciale pagina: <http://www.leidoacademy.nl/sessies/maart-april/> (voor de eerste drie sessies).

In dit eerste memo geven we bepaalde informatie zoals deze in LeidoActief heeft gestaan, aangevuld met een aantal praktische gegevens. Aanmelden voor de eerste sessie, op de wijze die voor u interessant is, is vanaf nu mogelijk.

Thema: Duale vormen invoeren van Ad-opleidingen, op basis van de spreiding van het programma over drie leerjaren.

Het betreft het ontwikkelen van een vormgeving die het mogelijk maakt om nauw aan te sluiten bij een werkplek, waarbij de studie wordt gecombineerd met een baan. Daarbij wordt tevens bekeken hoe competenties die relevant zijn voor de functie – mogelijk ook op niveaus 4 en 6 – kunnen worden opgenomen in het programma. Het gaat om een zgn. Higher Apprenticeship Ad'.

Thema verder beschreven

Het thema kent een heleboel facetten als het gaat om het realiseren van hetgeen wordt beoogd met een specifieke en flexibele duale vormgeving van de Ad-opleidingen (die daarvoor in aanmerking komen). Het is op voorhand duidelijk dat een stevige inhoudelijke onderbouwing van zeer groot belang is. Ook betekent het dat de nodige aanpassingen in de wet- en regelgeving nodig zijn.

Maar het zou al heel mooi zijn als er op een gegeven moment pilots komen voor het uitproberen van deze vormgeving. Duale Ad's passen in het wensenpalet van het werkveld en sluiten veelal goed aan bij mbo-opleidingen die ook hun eigen ontwikkeling doormaken.

Daarom worden in de komende weken in de toegezegde memo's die facetten stuk voor stuk onder de loep genomen. U kunt, als u zich als geïnteresseerde in het thema hebt aangemeld (vrijblijvend omdat de aanmelding voor de sessie nog tot twee weken ervoor mogelijk is), ook daarop reageren, eventueel met een eigen memo.

Hieronder de informatie over het thema, in meer algemene zin – als een bewerking van hetgeen in de recente PamflAd stond.

Voorstel voor duale Ad's – specifieke vormgeving

Een kans die we hier beschrijven als het gaat om het flexibiliseren van het stelsel, afgestemd op doelgroepen en de mogelijkheden om een studie succesvol te doorlopen, heeft te maken met het

verder dualiseren van het hbo – dus het combineren van de studie met een werkplek alwaar ook competenties zijn te verwerven.

Duaal is – helaas - alleen sinds de invoering ervan (rond 2000) op een bepaalde wijze van de grond is gekomen, nadrukkelijk in sectoren waar duaal al langer bestond en er sprake was en is van krachtige werkomgevingen met de kans om stappen te maken binnen een organisatie.

Het hier gepresenteerde idee heeft te maken met een nieuwe push voor duaal, maar dan via de Ad-opleiding en even net wat anders – controleerbaar en beheersbaar als gaat om de verantwoordelijkheid van de overheid met betrekking tot de bekostiging.

Op een rijtje de belangrijkste aspecten van het voorstel bij dit thema

- Het gaat om de duale vorm van de Ad-opleiding. De doelgroep is daarmee nadrukkelijk af te bakenen, los van degenen die de Ad in voltijd of in deeltijd doen.
- De student heeft voor het gehele Ad-programma een tripartite contract: werkgever(s) / student-werknemer / hogeschool. Dat betekent o.a. dat de studieprogressie gelijk opgaat met de werkzaamheden die worden verricht.
- Deze Ad-vorm gaat uit van het gaan werken na het behalen van het Ad-diploma. Er zal ook worden bezien welke route er is om binnen een bepaalde periode alsnog door te gaan voor de Bachelor via een deeltijds dan wel gedualiseerd programma.
- Het programma kent – essentieel hiervoor - een lengte van drie studie jaren, waarbij de 120 studiepunten over deze jaren zijn verdeeld. In principe gaat het om 3 keer 40 punten. Maar afhankelijk van de sector en de doelgroep kan hiervan worden afgeweken¹. Deze verdeling wordt vastgelegd in de OER en het tripartite contract.
- De student betaalt de eerste twee jaren het reguliere (wettelijke) collegegeld, en in het derde jaar niets (bij uitloop wel weer, op basis van wat nog moet worden gedaan). Daarmee wordt voorkomen dat de hogeschool een ingewikkelde administratie dient bij te houden. De meeste kosten voor de school worden gemaakt in de eerste jaren, zodat deze in ieder geval zijn gedekt.
- De overheid bekostigt deze Ad gedurende twee jaren, eveneens voor de eerste twee jaren dat de student staat ingeschreven. Het derde jaar moet dus uit die inkomsten worden bekostigd. Bij een eventuele uitloop is er verder geen overheidsbekostiging².
- Bij het behalen van het diploma van de Ad-opleiding is er een bonus voor de hogeschool, bestaande uit 50% van een jaarvergoeding.

Het bovenstaande idee lijkt op het eerste gezicht een doorbreking van het systeem. Maar het gaat hierbij vooral om het inspelen op de vraag vanuit het werkveld om samen met het hbo studievormen te vinden waarin werkgevers bereid zijn fors te investeren.

Het betreft een variant van de Ad, dus niet voor de Bachelor dan wel de Master. Deze aanpak kan van start gaan met pilots, maar dat laten we over aan de overheid en andere beleidsmakers.

Praktische zaken

Als u interesse in dit thema heeft, kunt u dit melden via info@leido.nl. Vermeld in ieder geval:

- Naam, functie, organisatie/instelling
- Participatie: Meedoen aan de sessie op 28 maart en/of stukken ontvangen rond het thema en/of mogelijk leveren van een bijdrage (schriftelijk en/of tijdens de sessie)
- Aspecten van het thema die op zich voor u van belang zijn en die u graag behandeld wilt zien.

¹ Het is voorstelbaar dat deze opzet voor mbo'ers een ideale is, maar dat voor havisten de overgang van een meer schoolse vormgeving naar een praktisch-ingestoken opzet zodanig is dat het ook kan gaan om 60-30-30, met in het eerste jaar in verhouding meer zaken die gericht zijn op de voorbereiding op de arbeidsmarkt. Het meest interessante is dat het programma over drie jaren is te verdelen.

² Hetgeen hier wordt aangekaart, heeft te maken met de verzelfstandiging van de Ad-opleiding. Met het zijn van een programma binnen de Bachelor kon er niet worden gesleuteld aan de systematiek voor de bekostiging. Iemand die de Ad pas na 4 jaar haalt, brengt geen bekostiging meer met zich mee als hij zich daarna voor de Bachelor inschrijft. Dat geeft behoorlijk wat spanning als het gaat om het aannemen van Ad'ers. In een volgend nummer van PamflAd zullen we dit verder gaan uitwerken. In dit voorbeeld, het Ad-idee, nemen we alvast een voorschot hierop.